

LA GUERRA EUROPEA

Entre Ypres i Roulers hi ha canoneig intermitent

Des del Somme a l'Argonne han sigut batuts els alemanys.-Triomf dels aliats a Corne

Segueix l'avenc rus pels Kàrpats.-Italia resta preparada per intervenir quan convingui

PRESSUPOSTOS MUNICIPALS PER A 1915

Carta oberta al Sr. Director d'EL POBLE CATALÀ

He vist en alguns diaris, sobre tot a «La Veu» i al «Dia Gráfico», tractar dels pressupostos de la ciutat, per a l'any vinent, i ho he vist de tal manera que la nostra minoria, i amb tant poc saler, que aduuc sense ésser hiendista no puc menys que agafar la ploma i dir-ne quatre de fresques als regionalistes, veritables parts de la criatura, i principalment al seu inspirador i confeccionador senyor Rosés, tant ponderat pels seus.

Lo que de primer frapa és que s'hi han trencat poc el cap en els fets pressupostos. Han agafat els de 1912 i estirant aquí i retallant allà, l'han copiat quasi íntegrament. Amb l'agravament, que després de rebreixar partides que després hauran de reposar-se, no l'han pogut balancejar, sinó que resulta amb un déficit anual de més de tres milions. No valia la pena de que «La Veu» toqués tan fort el bombo!

Després resulten rebuixades principalment aquelles partides que no s'haurien acudit a ningú, que tingueren un dit de seny. Cada dia la ciutat se fa més gran, cada dia venen aquí més gent de totes parts que amb cultura, que sense ella — això principalment — doncs al senyor Rosés se li ha acudit, en primer lloc, ara que és necessària més vigilància, rebuixar les partides de «Polícia de seguretat, urbana i rural» en 80.000 pessetes. Ara que hi ha gent amb tant poca cultura i que l'Estat no recorda que l'ensenyament és funció seva, rebuixar la partida d'Instrucció a prop de 350.000 pessetes, i ara que hi ha tantes necessitats i pobresa i misèria rebuixar 200.000 pessetes més del capital de beneficència.

I la hi dic jo, senyor Director, que això no s'acudi més que a aquell que, com deuen a Castella: oasó la manteca!

Per altra part van dient els col·laboradors de «La Veu» i «El Gráfico» el senyor Rosés, «mencio, que no han introduït cap augment al personal; i lo primer que's veu és una partida de 1.800 pessetes per a «Un encarregat de la vigilància de solares i parcel·les propietat del Ayuntamiento»; «Vigilància de solares i parcel·les»; «Que potser tenen por de que els solares i parcel·les toquin el dos, que volen vigilar-les?». Aquesta partida no hi era al pressupost de 1913; com tampoc hi era una altra de 2.400 pessetes per a «Un encarregat del arxíu i registre, com categoria de auxiliar»; de modo, que tot allò de la rebuixa del personal, són romanços.

També s'han rebuixat les partides de materials, lo qual estranyava de bona fe al nostre amic senyor Malons, únic regidor de l'Esquerra que ha perdurat a «La Veu»; i això mal, no compromet a res. Si falta material, per exemple, per a còduls, ja se'n volaria, i així dels altres articles. Però això vol dir que les rebuixes són suposades i que no hi ha perquè tocar campanes, ja que en realitat al liquidar-se el pressupost ja és veurà que no poden ser-hi.

De fer rebuixes, n'han tingut poques ganes; no hi ha hagut valor per a fer-les. Al menys hi ha consignats 250.000 pessetes per augmentar graduals als empleats; podia haver-se sospès per un any el cobrament d'aquesta partida sense perjudici de cobrar-la doblada l'any vinent, quan hagin acabat aquestes circumstàncies, i este segur que per patriotisme, els empleats no ho haurien pres a mal.

Ademés hi ha una partida de pressupost per 561.049'06 pessetes, que diu va principalment per abonar als empleats l'impost de l'Estat sobre sous, i això qu'és una generositat, podia molt bé, sense agravi de ningú, suprimir-se del pressupost. Els dones empleats militars, de la Administració de Justícia, clero, etc., etc. bé hi paguen; no ve em el perquè de tal generositat per part de

l'Ajuntament, durant la crisi que atravessa.

I tot això sense detallar partida per partida, que estem segurs que moltes i moltes d'altres en trobaríem per a descarregar la dels gastos que's va fent inaguantable.

Les asmanes del senyor Juncal és clar que haurien desequilibrat el pressupost lo mateix que les del senyor Figueras i altres que no tenien aturador, amb certs gastos; però aturador van tenir-lo gràcies als vots dels nostres ciutadans, senyors Vidal i Valls, Serra, Serrat i Malons, que sense abdicar de la seva independència, quan ho creien convenient, se van sumar sempre amb les dretes. El senyor Vidal i Valls, president la sessió va desempatar més d'un cop la votació a favor de les economies, lo que li va valer l'entusiasta manifestació del senyor Montanyola, que va calificar el seu acte de veritable civisme, al veure que el senyor Juncal tincrupava de que al fer el desampar en la forma que ho havia fet, havia perdut la seva significació democràtica. («La Veu» no'n diu res, de tot això, són els procediments i preceptes de la «Escola de la Lliga».

Les úniques partides en que varen revidicar la seva independència pels nostres amics senyors Vidal i Valls, Serra i Serrat, per cert que's ha valgut no poques crítiques i escarfalls, va ésser perquè volaren l'augment del mestre de música senyor Lamothe; l'augment dels dos auxiliars de la guarda urbana i la igualtat dels municipals amb els urbans. És necessari ésser orb de naixement per a criticar i condemnar això. La Banda Municipal s'ha convertit en amurga i és necessària una bona batuta per a realitzar-la, com deia el senyor Dessy, conxeloier de batuts. Sense En Lamothe hauria seguit la Banda com fins avui, i aquest augment que és sols de mil i pico de pessetes, la posaria en bones condicions. I cuido que jo crec que era un compromís dels regionalistes, no obstant «salvant el senyor Puga i Alfonso, que és resistent a ésser consell de guix-volaren en contra. Que's n'ha fet alguna el senyor Lamothe als regionalistes?

Respecte als dos auxiliars de la Guarda Urbana, l'augment significa 50 pessetes cada any, com hi pogut veure. Segons el nostre amic senyor Vidal i Valls, que va presentar i defensar l'escema com li pertocava com a President de Governació, i per tractar-se de subordinats seus, les places van crear-se amb 1.250 pessetes, però al copiar-se el pressupost de 1913, per error de ploma, se'ls hi va posar 1.225 i així ha hagut de passar dos anys contra tota la justícia. Per què no s'havia de restablir la veritat? I cuido que aquestes 50 pessetes se'ls hi han tirat a la cara als nostres amics! Que excusa el senyor Rosés, que per haver deixat de cobrar durant dos anys per error, havien de deixar de cobrar tota la vida?

No vull dir res respecte a igualar la guarda municipal amb l'urbana. És mica que s'imposava. Potser tingui raó el senyor Puga i Alfonso al dir que hi han falsejat l'institució; però avui els urbans i els municipals no's diferencien més que en el trajecte. Turnen pels carrers estant de servei, enquebran les criades; i procuran escapar-se — salvo rares excepcions quan veuen algun compromís. Ademés se du, que hi ha el propòsit d'una reorganització convertint tota la guarda en guarda urbana; amb lo qual desapareixerien reencunes i competències sordes que resulten en desprestigi dels dos còs.

En quant als ingressos ja en parlare en una altra carta, si a vostè, amic senyor Director, li sembla bé aquesta, per als llegidors de EL POBLE CATALÀ.

JOAN DE L'ESQUERRA
Desembre de 1914.

Avis important

Administració

EL dia primer de janer de 1915 EL POBLE CATALÀ inaugurarà les millores que té anunciades.-Tots aquells que des d'avui se suscriguin al diari, pagant el primer trimestre de 1915, rebdràn gratuïtament EL POBLE CATALÀ : : : fins a fi de l'any corrent : : :

Advertència als nostres lectors i subscriptors

Durant aquests dies s'han notat evidents irregularitats en la fecció i distribució del nostre diari. Que'ls nostres subscriptors i abonats ens disculpin d'aquestes faltes involuntàries, ja que les constants interrupcions de fluid elèctric que ha experimentat Barcelona, han motivat les deficiències sofertes pel nostre diari.

DEMÀ, DIUMENGE:

EL POBLE CATALÀ a la guerra
crònica d'En Frederic Pujolà i Valls

El patriotisme regionalista

La fanfarrà regionalista, en la premsa, l'altre dia deia que EL POBLE CATALÀ només en fa de catalanista. És la vella cançó: tots els negocis regionalistes els han volgut tapar amb la bandera de Catalunya. Tot lo que'l regionalisme ha fet, per avertir i contrariar al sentiment patri, ho han volgut amparar amb el sagrat nom de Catalunya. És un vell sistema desacreditat.

Això ens recorda aquesta afirmació de Lluís Blanc en ocasió solemnia: «siempre que un orador político o religioso, para producir efectos ante el auditorio, esgrime la arma del patriotismo, en la cosa de entregarse a una honda tristeza y a un invencible leon. El hecho es demasiado repetido: añadia el gran político francés — en los anales de la demagogia — que todo el que engaña, llora o estufa, para mejor asegurar el golpe, revista de honradez y probidad todos sus tratos y todos sus actos, haciendo alarde de virtudes que totalmente desconoce».

I afegeix un gran reformador socialista: «Una cosa análoga se observa en las lides políticas. Los que viven a costa de los más altos intereses patrios; los que, no sólo reputan lícito, sino que practican las teorías de explotación cuantos recursos tiene el Poder público en beneficio propio, como los que no vacilan en poner los medios de acción oficial al servicio de grandes compañías y de poderosas instituciones, son los más propensos a fechar de malos patriotas a los que ni piensan ni como ellos se conducen».

Nacionalistes:

La Nació Catalana per refer-se políticament necessita conseguir la unanimitat patriótica del pensamiento popular. El definidor del Nacionalisme, el seu més ferm propulsor ideològic és EL POBLE CATALÀ. Llegiu-lo i propagueu-lo.

EL POBLE CATALÀ EN LA GUERRA EUROPEA

Pocs diaris d'Espanya poden oferir als seus lectors una informació de la Guerra Europea tant completa com EL POBLE CATALÀ. A París, a Londres i al propi teatre de la Guerra, els nostres corresponents estan realitzant una brillantíssima campanya.

Cada setmana EL POBLE CATALÀ publica cròniques de la Guerra Europea al càrrec de Redactors especials del nostre diari.

Cròniques de París

per En J. Pérez Jorba

Cròniques de Londres

per En Alfons Almasqué

Cròniques de la Guerra

per En Frederic Pujolà i Valls

Patriotes:

El dia que'ls catalans hàgim de demanar en castellà l'autonomia de Catalunya, aquell dia haurà mort l'ànima i la dignitat patriótica dels catalans. EL POBLE CATALÀ, brega i propaga els ideals patrióticos de Catalunya. Llegiu-lo.

CANÇONER

CORRANDA

Si les flors s'esfullen totes
només de viure un sol dia,
que serà, doncs, de nosaltres,
que vivim tota una vida?

Dr. Serrallach VIES URINÀRIES I RONYONS
12 a 216 a 9. Pelai, 40.
Consulta econòmica, de 7 a 9. Jovellanos, n.º 9.

TEATRE

ROMEA.-El destino manda

Després de l'estrena de dos vaudevilles sense importància la companyia Fuentes, que amb tant èxit de tots els bons amants del teatre ve actuant a Ròmea ha donat la primera representació a Barcelona de l'obra de Paul Hervieu «Le destin est maître», traduïda al castellà per En Benavente. Amb molta delícia hem constatat que aquest gran actor que és indubitablement En Fuentes retorna al bon camí de fer obres d'art, camí del que s'havia apartat amb els dos vaudevilles d'antany.

Paul Hervieu és avui el primer dramaturg francès. El seu teatre té una serietat, una seguretat, que fallen a Bataille i a Porto-Riche. «La course aux flambeaux» és una obra definitiva, d'aquelles que acrediten per elles soles la fortitud de una literatura. Aduuc a la tragèdia històrica de «Théogène de Mericourt», feta únicament pel llum de una actriu, i sobre tot sentint pesar l'influència poderosa del teatre sardoum, el dramaturg s'imposa i hi ha moments genials, com el final del tercer acte, que aparten aquesta obra dels altres amejos semblants de Sardou.

Aquesta última producció estrenada simultàniament a París i a Madrid, és una bella mostra del gran talent del dramaturg que's ocupa. És la lluita entre un home d'honor, militar, i un disbauxat que malversa els cabals de la seva miller. Res més fièrme ni més màgicament portat en tota l'obra que aquest vell caràcter de pura arca francesa de l'home honrat i digne que té una concepció simplista de la dignitat i que quan se falta en aquest concepte de honorabilitat, mata. Aquest home té una germana a qui estima amb bojeria. Aquesta germana va a casar-se en un moment, però el pare del promès exigeix un dot superior al de la noia. Llevores el militar se sacrifica, ofereix la seva part de l'honra paterna perquè el matrimoni es pugui fer. El militar ja no pot casar-se, està reduït a viure de la seva modesta paga. És quan ja els fills de aquest matrimoni són grans i en ell ja li hanquejen els cabells, quan va a tenir la joia de veure entrar el nebot a l'Acadèmia i a veure fer un bell casament a la noia ja enamorada, que s'enterra quel seu qunyal és un home indigne, sense sentit moral ni honor, que té una amistança per satisfer els capricis de la qual porta a la misèria a la seva esposa i als seus fills. El militar veu trontollar tota la felicitat que ell havia edificat amb el seu generós sacrifici. Veu el fill deshonrat que ja no podrà entrar a l'exèrcit, la noia que ja no podrà fer el seu casament, desgraciada per sempre. Veu tot això i s'escriu: «El cunyat va a ser agafat per la justícia i vol fugir. Ell no veu més que aquests dos camins; o la fuga o la presó. El militar li ensenya el camí de l'home d'honor i li allarga l'arma. Ell se debat, però el militar, per salvar l'honor de la seva germana i dels seus nebots a qui estima com un pare, mata. Ningú ho ha vist, però ell se confessa a la germana i se'n anirà a servir a la patria com un senzill soldat. Ell està acostumat a obediència. Ell ha sentit la rebel·lió moltes vegades davant de una ordre injusta, però el general mana, i ha inclinat la testa i ha obert. La vida ha sigut sempre cruel amb ell, però cal inclinar la testa i obediència; és el destí que mana».

Aquesta és l'obra de Paul Hervieu. A Madrid va ser estrenada amb tot el clam, esplèndidament posada, l'egregia ploma d'En Benavente va escriure la traducció, els moltes i les decoracions eren una veritable obra d'art. Però a pesar de tot no va agradar. No és obra per aquell públic. Aquí, estrenada en altres circumstàncies, hauria sigut un èxit ben complet pel mèrit veritable de l'obra i perquè sabem tant de honorar els estrangers com de oblidar els nostres homes. Amb tot creiem veure per molts dies «Le destin est maître» en els cartells de Ròmea.

Perfecte interpretació. El Fuentes i la Arévalo fent veritables creacions dels seus papers. Altres, secundaris en

IDEARI

LS japonesos també estan en guerra, això tothom ho sab prou. A França i a Anglaterra les dones del gran món han suprimit les reunions de societat i les festes. En els salons elegants les dames reunides cusen robes de tota mena pels soldats i moltes d'elles cuiden ferits. Les dames japoneses no fan pas menys que les deves companyes de París i de Londres. D'això és lo que anem a parlar.

Al llunyà país heròic i fort com cap altre on l'imperi del Sol Naixent s'empara els seus dominis, també hi ha dones del gran món. Són petites, de pell fosca, de fina cintura, de minúscules faccions, de pit apenes turgent, de cabells negres i untuosos. Quan se vesteixen a l'europea perden tot el seu encís, però encara perdura un xic aquell Japó del país de ventall, de les cases de porcelana, del tè daurat, dels limons brocats de crisantemes, dels grans flacs de seda a la cintura i del caminjar d'ocell amb els peus dalt de les dugues fustes que fan un xic més altes les dones aquelles que coneixem per la «Madame Crisanthème» i per la deliciosa Sada Yacco i la seva companyia.

Aquestes dones, doncs, també cusen en els seus salons les robes pels soldats i també es vesteixen de infermieres, ajudant al braç menut la cinta de la Creu Roja. Hem vist com cusen, amb el bon gust de fer-ho en un saló dels més estrictament japonesos i vestides tal com les imagnem. Estàn assegudes a terra, han deixat a l'entrada les seves altes sandàlies i ara estan totes alentes a la feina.

Entre les mans diminutes l'agulla va i ve. Una servent que camina com una musassa a petits passos rítmics serveix l'aromàtica infusió del tè daurat. I és ben trist de pensar que per les males arts de l'Alemanya pesant i orgullosa, aquelles dones a París, aquelles altres a Londres, aquelles a Petrograt, aquestes aquí, han deixat el seu viure de festa per curar les robes dels pobres soldats, per curar les ferides dels pobres soldats.

L'AMIC

Aquell que ajuda a viure la premsa catalana, fa més propera la consecució de l'autonomia de Catalunya. Suscribiu-se a EL POBLE CATALÀ

De l'U.F.N.R.

Casal d'U. F. N. R. Oto. V

Demà, diumenge, a les dotze del matí, se reunirà el Consell Directiu d'aquest important Casal del districte V. Se recomana la assistència.

Atenció Integral

Prompte quedaràn acabades les obres que verificat en el seu local aquest Ateneu.

El teatre que construeixen els intusistes socs de la Joventut de Sant Antoni, prompte quedarà acabat, fent-se l'acte inaugural el dia 12 del corrent, amb una vetllada a càrrec dels deixebles de les escoles del mateix.

: CASA BASTIDA :

18, Passelg de Gracia, 18. - BARCELONA

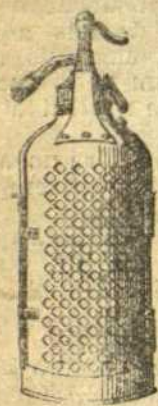
Durant la guerra europea La Casa Bastida estableix unes grans rebaixes de preus en els quals se beneficiarà el 50 % en la sastreria Nordamericana, amb el doble fi de facilitar al públic grans i oportunes ventatges i al mateix temps, poder donar treball als nostres obrers. Trajos i abrics fets amb una perfecció compatible amb la millor de mida i amb tela de GRAN CHIG estil anglès.

PREUS: Els de 30 a 15; els de 40 a 20 i els de 50 a 25 pessetes

Impermeables anglesos des de 25 pessetes.-Gorres angleses des de 1'45.-Berrets anglesos des de 2'95.-Camises classe bona 3 per 5 ptes.-Una dotzena de colls i punys per 5 ptes.-Sabates forma americana a 12'95.-Guants anglesos a 0'95.-Trajos interiors des de 2'95.-Mitjons mitja dotzena 1'95.-Binocles, agulles i corbates al preu que vulguin.-Ermilles fantasia des de 2'95.-Ermilles de goma a 3'95 pessetes

Hores de venda: de 9 a 1/4 de 8 tarde.-Variats regals al comprador segons la seva compra

SE PERFUMARÀ A QUI HO SOLICITI

AUTO-SIFON

En totes les cases se pot preparar instantàniament l'aigua de Seltz.

Auto-Sifon cristallí de Bohemia de cabuda i litre.

Pessetes 9

Les càrregues sols costen 10 cèntims. Enviant 14 pessetes se remet franc d'embalatge un Auto-Sifon, 12 càpsules i un estoig. En petites poblacions amb 200 pessetes de capital se poden vendre al públic aquests Auto-Sifons amb un benefici de 5 pessetes diàries.

NOU INVENT

Petit aparell per a carregar instantàniament les càmbres de bicicletes i motos. Dona a les gomes un 50 % més de duració. Cada càrrega sol costa 5 cèntims. Enviant 8 pessetes se remet un aparell RACCORD i 12 càpsules i un estoig.

ANTONIO ALTISENT Portaferrissa, 22 pral. BARCELONA. Aparat 287

DINER en 1.ª hipoteca sobre valors de 100 a 100.000 pessetes, en llotjes, propietat, industrial i agrícola. Des de 100 pessetes al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usufruct, parts indivises i sobre geses, planes, canals i tota garantia que contingui. Rambla de Sant Miquel, 4, entresol.

Prous de subscripció:

Barcelona el mes 1'00 Ptes.
Espanya trimestre 4'50
Estranger 9

El Poble Català

Diari Federal Nacionalista Republicà

Butlletí de subscripció

Don _____
de _____ carrer _____ núm. _____
se suscriu per un trimestre començant el dia _____ de _____
de 1914.

FIRMA _____

NOTA: Per a suscriure's enviar el present butlletí a l'Administració d'EL POBLE CATALÀ, acompanyant l'import de la subscripció en lliurança de fàcil cobrament.

ANUNCIOS

¡Cuanta fatiga!
¡Cuanta molestia!
le acarrea el llevar personalmente los asuntos de su propaganda.
Y pensar que por mediación de la Agencia Internacional de Anuncios **Haasenstein y Vogler** (Rambla del Centro 15, pral) Barcelona podría encontrar economía en tiempo y dinero. Pida sus tarifas.

Esqueles mortuories se n'admeten fins a les dues de la matinada

CICLES **MOTOS SUN.**

SANROMA

Els més sàlids i segurs

Telefon 1445
Balmes 62
BARCELONA

Almanaque Bailly-Baillière

ENCICLOPEDIA POPULAR ILUSTRADA PARA 1915

EN RÚSTICA 1,50 ptas.

ENCUADERNADO 2 pesetas.

REBALO DE 1.000 décimos de la lotería de Julio de 1915, cuyos premios pueden importar 345.980 pesetas

PARTICIPACIÓN en el núm. 10.114 de la Lotería de Navidad, pudiendo corresponder hasta 100 ptas. a cada Almanaque.

Un tomo de cerca de 500 páginas. = 1.000 grabados en negro y color. En Provincias, 0,50 más para gastos de franqueo y certificado.

GRAN SASTRERIA de **J. PERALTA** Portal de l'Angel, 15 i 17

Exposició **DEMA, DIUMENGE** **Exposició**

d'un immens assortit de trajos, abrics i ermilles de fantasia a preus veritablement increïbles. Elegent confecció i gran economia

Unión Empresarios de Pompas Fúnebres, S. A.

Servei Municipalitzat

En virtut d'haver comensat amb fetxa 8 del passat juliol, el nou règim municipal relacionat amb es serveis de pompes fúnebres, aquesta Empresa posa en coneixement del públic que essent la concessionaria del Excm. Ajuntament per a la prestació de dits serveis, ha estabert a seva Central, oficines, sucursals i estafetes en els següents punts:

Central, oficines, fàbrica i tallers, carrer Camp Sagrat, núm. 24, telefon, 2691

DISTRICTE	SUCURSAL	TELEFON	DISTRICTE	SUCURSAL	TELEFON	DISTRICTE	SUCURSAL	TELEFON
1.º	SUCURSAL, SANTA BÁRBARA. 13	1895	5.º	SUCURSAL SANT PAU. 72	1917	8.º	ESTAFETA, SAN GERVASI, 5	7809
"	1.º ESTAFETA. WAD-RAS. 236.	8238	"	6.º " ARIBAU. 17	"	"	9.º SUCURSAL, SANT ANDREU, 201	8265
"	2.º SUCURSAL, ALTA SANT PERE, 78	1767	"	7.º " CANONJE PIBERNAT	6104	"	9.º ESTAFETA, MAJOR, 27 (HORTA)	8099
"	3.º " PALLA. 8	949	"	7.º ESTAFETA, BI AY, 56	3400	"	10.º SUCURSAL, CLOT. 59	8234
"	4.º " LAURIA. 49	2643	"	8.º SUCURSAL, TORRENT DE L'OLLA. 133	7757			

n tots els prerreacionats locals, serà el servei permanent tenint de dirigir-se a qualsevol d'ells, sigui personal o telefonicament els avisos de defuncions, per a l'immediata prestació del servei.

I mateix temps prega la Empresa concessionaria, se dirigeixi a les oficines qualsevol reclamació a que pugui donar lloc la implantació i desenrotllol del nou règim municipal establert, puix així serà deguda i immediatament atesa i subsanada qualsevol deficiencia.